

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	19. desember 2019

Sak 115-2019

Sykehuset Østfold HF – konseptrapport nytt akuttmottak

Forslag til vedtak:

Styret i Helse Sør-Øst RHF tar redegjørelsen om konseptrapporten for nytt akuttmottak ved Sykehuset Østfold HF til orientering.

Hamar, 12. desember 2019

Cathrine M. Lofthus
administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

Sykehuset Østfold HF har gjennomført konseptfase for utvidelse av akuttmottaket ved Kalnes og har i brev av 29. oktober 2019 oversendt styresak 57-19 med forespørsel om å få videreføre prosjektet til forprosjektfasen.

I tråd med fullmaktsstruktur for bygginvesteringer i styresak 073-2019 *Revisjon av fullmaktsstruktur for bygginvesteringer*, har Helse Sør-Øst RHF beslutningsmyndighet for beslutningspunkt B3 – godkjenne valg av konsept, for alle prosjekter over 50 millioner kroner. Estimert investeringskostnad for utvidelse av akuttmottaket ved Sykehuset Østfold HF ligger innenfor investeringsfullmakten til administrerende direktør. Saken legges derfor frem for styret i Helse Sør-Øst RHF til orientering.

2. Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

2.1 Bakgrunn

Prosjektutløsende faktor for utvidelse av akuttmottaket ved Sykehuset Østfold HF, Kalnes, er at det over flere år har vært en sterk økning av antall pasienter til akuttmottaket. Fra januar 2015 til august 2019 har økningen vært på ca. 18 prosent. Situasjonen har medført arealutfordringer og økt ventetid for pasientene.

Det opprinnelige konseptet for nytt østfoldsykehus som i sak 054-2009 ble godkjent av styret i Helse Sør-Øst RHF forutsatte akuttmottak med observasjons- og korttids plasser både på Kalnes og i Moss. De to akuttmottakene ble dimensjonert for mottak av totalt 39 000 pasienter i 2020. Beslutningen om å beholde akuttmottaket i Moss ble reversert i forbindelse med de kostnadsreduksjoner som ble foretatt i arbeidet med forprosjektet (2010). Premissendringen forutsatte at det ikke skulle medføre endringer i dimensjonering, kapasiteter eller valg av løsninger for akuttmottaket ved Kalnes.

I 2018 ble det registrert 39 128 pasienter til akuttmottaket. Andel ferdigbehandlede i akuttmottaket har økt fra ca. 19 prosent i 2007 til nesten 38 prosent i 2018. Dette har i tillegg til økning i antall pasienter ført til mangel på undersøkelses- og behandlingsrom og venteområder i akuttmottaket. At flere ferdigbehandles i akuttmottaket har en positiv effekt på andelen innlagte pasienter i døgnområder andre steder i sykehuset.

I tillegg til kapasitetsproblemer i akuttmottaket, viser Sykehuset Østfold HF til at forholdene i ambulanseinngangen er lite tilfredsstillende. Trange forhold og liten plass til å klargjøre bærer etter bruk medfører at ambulansetjenesten må benytte areal inne i selve akuttmottaket.

Styret i Sykehuset Østfold HF behandlet i sak 50-18 utvidelse av akuttmottaket ved Kalnes. Styret fattet følgende vedtak:

- 1. Siden åpning av nytt sykehus i 2015 har akuttmottaket hatt store kapasitetsutfordringer, og styret har derfor bedt om at det vurderes alternative løsninger for å forbedre disse forholdene. I vurderingene som nå er lagt frem foreligger det tre ulike utvidelsesalternativer, og styret anbefaler at det arbeides videre med alternativnr.1. Styret ber om at det samtidig gjøres vurderinger av hvordan arealutvidelsen kan løse behov som omtales i rapporten eller hvordan det legges til rette for dette på et senere tidspunkt.*
- 2. Styret ber om at saken oversendes Helse Sør-Øst for godkjenning av videre prosess, og at det søkes om å få godkjent bruk av oppsparte midler til utbyggingen.*

Styret i Helse Sør-Øst RHF ble i sak 009-2019 *Driftsorienteringer fra administrerende direktør*, orientert om utvidelse av akuttmottaket ved Kalnes og at administrerende direktør hadde besluttet å la Sykehuset Østfold HF gå videre til steg 2 av konseptfaseutredningen. Det ble informert om at administrerende direktør ville komme tilbake til styret med orientering i egen sak når konseptfasen var ferdigstilt.

Styret i Sykehuset Østfold HF behandlet i sak 57-19 konseptrapport steg 2 for utvidelse av akuttmottaket. Styret gjorde følgende enstemmige vedtak:

- 1. Konseptrapport steg 2 for utvidelse av akuttmottak for Sykehuset Østfold HF godkjennes og legges til grunn for utarbeidelse av forprosjekt, med de føringer som fremkommer i styresaken.*
- 2. Styret ber om at saken oversendes til Helse Sør-Øst RHF for godkjenning av oppstart av forprosjektfasen.*

2.2 Anbefalt konsept

Aktiviteten i akuttmottaket mot 2035 er framskrevet på grunnlag av data fra nasjonal framskrivningsmodell. Framskrevet aktivitet viser at det vil mottas ca. 52 000 pasienter i akuttmottaket i 2035, noe som utgjør en økning på 33 prosent fra 2017.

Utvidelsen av akuttmottaket utgjør 630 kvm brutto og vil i hovedsak inneholde nye undersøkelses- og behandlingsrom, utvidet areal ved ambulanseinngang, nytt venteområde og etablering av flere arbeidsplasser.

Det har i konseptfasen vært utredet tre alternativer i tillegg til 0-alternativet med videreføring av dagens drift.

Forslag til planløsninger er utarbeidet i samarbeid med brukere, tillitsvalgte og vernetjenesten. Løsningen legger til rette for en helhetlig og langsiktig utvikling av akuttmottaket. Den anbefalte løsningen er utformet slik at påbygget kan utvides med flere etasjer på et senere tidspunkt.

2.3 Investeringskostnader

For det valgte utbyggingskonseptet er det beregnet en styringsramme (P50) på 62,2 millioner kroner (prisnivå august 2019). Dette er noe høyere enn beregningen fra konseptfasens steg 1. Økningen begrunnes i flere nødvendige bygningsmessige tiltak – blant annet er bygget forsterket slik at det kan utvides med flere etasjer.

Kostnadsrammen (P85) er beregnet til 68,7 millioner kroner (prisnivå august 2019). Usikkerhetsavsetningen utgjør således 6,5 millioner kroner (10,3 prosent) og disponeres av administrerende direktør i Helse Sør-Øst RHF (se tabell 1).

Beregningen inkluderer merverdiavgift. Beregningen er eksklusiv finansieringskostnader, flyttekostnader og organisasjonsutvikling. Kostnader forbundet med flytting og organisasjonsutvikling vil bli resultatført og finansieres av Sykehuset Østfold HF.

Tiltak	Nytt akuttmottak inkludert forsterkning	Ombygging eksisterende akuttmottak	Sluse helikopter-inngang	Totalt alternativ 1, steg 2 (nov-18-kr)	Totalt alternativ 1, steg 2 (aug-19-kr)
Utvidelse av akuttmottak	53 790	1 670	1 310	56 770	57 947
Utstyr, inkl IKT	3 900	0	0	3 900	3 981
Andre nødvendige tiltak	300	0	0	300	306
Prosjektkostnad (P50)	57 990	1 670	1 310	60 970	62 234
Usikkerhetsavsetning	6 010	170	130	6 310	6 441
Kostnadsramme (P85)	64 000	1 840	1 440	67 280	68 675

Tabell 1 Investeringskalkyle, oversiktstabell

2.4 Finansieringsplan

Sykehuset Østfold HF viser til at finansieringen skal skje ved midler fra salg av eiendom og kontantstrøm fra drift, herunder tilbakebetaling av avdrag fra det regionale helseforetaket i forbindelse med lokale IKT-investeringer.

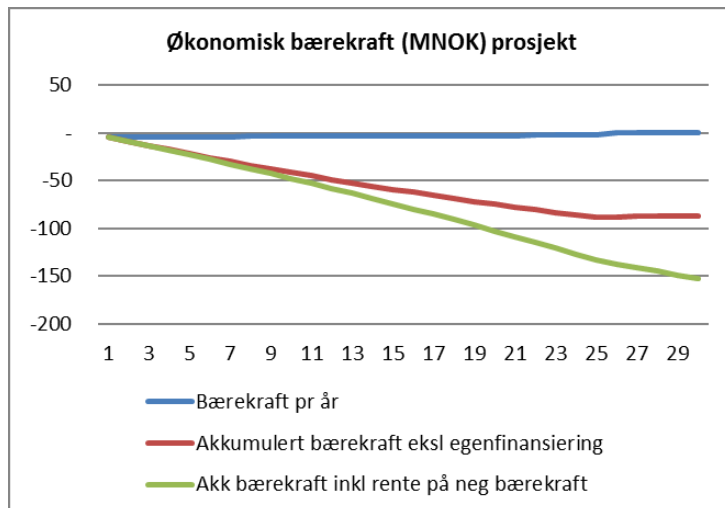
Finansieringsplanen i konseptrapportens steg 2 viser at styringsrammen (P50) er fullt innekket, men ikke kostnadsrammen (P85). Ved henvendelse opplyser imidlertid Sykehuset Østfold HF at det er tilstrekkelig med midler i helseforetaket pr. august 2019 for å finansiere prosjektet inntil kostnadsrammen (P85).

2.5 Driftsøkonomiske analyser, økonomisk bæreevne og gevinster

Sykehuset Østfold HF påpeker at endringene i akuttmottaket medfører gevinster, men at de fleste gevinstene ikke gir direkte driftsøkonomiske konsekvenser. Økt areal og ny løsning vil forskyve behovet for økning i bemanning med to år, noe som reduserer bemanningskostnadene med 0,9 millioner kroner årlig (i sum 22,8 millioner kroner løpende over 25 år). Sykehuset Østfold HF henviser i konseptrapporten til at det er utformet gevinstrealiseringsplan og rapporteringsmal for oppfølging av måloppnåelse for alle gevinstområder, både kvalitative og økonomiske. Kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold er beregnet til å øke med 0,6 millioner kroner årlig, totalt 15 millioner kroner i sum over 25 år.

Prosjektet er innarbeidet i siste økonomisk langtidsplan, for årene 2020-2023, med en investeringskostnad på 75 millioner kroner, noe høyere enn det foreliggende anslaget.

Prosjektet er ikke bærekraftig isolert sett. Nåverdi beregnes til minus 64,5 millioner kroner ved en diskonteringsrente på 4 prosent.

Figur 1 Økonomisk bærekraft utvidelse av akuttmottaket

I følge helseforetakets innspill til økonomisk langtidsplan 2020-2023 vil likviditetsutviklingen være krevende i årene 2020-2025, selv om det forutsettes at det regionale helseforetaket utvider driftskredittrammen for godkjente resultatunderskudd. I den gjeldende økonomiske langtidsplan er også andre prosjekter inkludert, som hver for seg er godkjent (blant annet samlokalisering indre Østfold, oppretting av feil og mangler på Kalnes og leie av kontorplasser i nytt bygg ved Kalnes). Helseforetaket har ikke et økonomisk resultat i balanse enda, men det forutsettes at Sykehuset Østfold HF oppnår et resultat i balanse innen 2022.

Basert på planlagt økonomisk utvikling vurderes det at Sykehuset Østfold HF har økonomisk bærekraft for å gjennomføre utvidelsen av akuttmottaket.

2.6 Avhengighet til andre prosjekter

Utvidelse av akuttmottaket ved Sykehuset Østfold HF må koordineres mot andre byggeprosjekter. Det er spesielt viktig å ha fokus på sykehusets evne til å bære investeringsprosjektene ogat prosjektet ikke kommer i konflikt med og blokkerer for annen fremtidig nødvendig utbygging. Den valgte utbyggingsløsningen gir mulighet for å bygge flere etasjer i høyden over akuttmottaket ved behov for senere utvidelse.

3. Administrerende direktørs anbefaling

Administrerende direktør orienterer med dette om at fremlagt konseptfaserapport for utvidelse av akuttmottaket ved Sykehuset Østfold HF, Kalnes, godkjennes. Konseptfaserapporten kan legges til grunn for oppstart av forprosjektfase.

Administrerende direktør legger til grunn at prosjektet skal gjennomføres innenfor en styringsramme på 62,2 millioner kroner (P50, prisnivå august 2019).

Det skal i løpet av forprosjektfasen utarbeides en kuttliste med definerte tiltak som kan bidra til å redusere kostnadsnivået, slik at det etableres størst mulig grad av trygghet for at prosjektet kan gjennomføres innenfor styringsrammen. Helseforetakets økonomi tilsier at dette vektlegges særskilt.

Helseforetakene i Helse Sør-Øst er prosjekteier for prosjekter inntil 500 millioner kroner. Administrerende direktør i Helse Sør-Øst RHF gir Sykehuset Østfold HF fullmakt til å utarbeide mandat for forprosjektfasen. I henhold til gjeldende fullmaktstruktur, vil Sykehuset Østfold HF måtte legge frem forprosjektet til godkjenning av administrerende direktør i Helse Sør-Øst RHF.

Administrerende direktør inviterer styret i Helse Sør-Øst RHF til å ta redegjørelsen om konseptrapporten for nytt akuttmottak ved Sykehuset Østfold HF til orientering.

Trykte vedlegg:

- Ingen

Utrykte vedlegg:

- Sykehuset Østfold HF, oversendelse av sak til Helse Sør-Øst RHF, datert 29.10.2019
- Sykehuset Østfold HF, styresak 57-19 Konseptrapport steg 2 for utvidelse av akuttmottaket (inkludert vedlegg)
- Konseptrapport steg 2 - utvidelse av akuttmottak Kalnes, Sykehuset Østfold HF
- Hovedprogram - utvidelse av akuttmottak Kalnes, Sykehuset Østfold HF